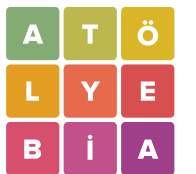

TÜRKİYE YAZILI BASININDA NEFRET SÖYLEMİ

Yasemin Korkmaz

IPS İLETİŞİM VAKFI

TEMMUZ 2024

TÜRKİYE YAZILI BASININDA NEFRET SÖYLEMİ

Yasemin Korkmaz

Bu yayın Avrupa Birliği'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. Yayın tamamıyla IPS İletişim Vakfı / bianet'in sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliğinin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

Giriş

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve Türkiye Avrupa Vakfı (TAV) tarafından yürütölen Sahte Haberler ve Nefret Söylemiyle Mücadelede Erken Uyarı Sistemi (SAHNE) projesinde, nefret söylemi ve sahte haberlerin olumsuz etkilerine karşı kamuoyunu ve ilgili paydaşları bilgilendirmek amacıyla erken uyarı mekanizmaları geliştirmek amaçlanıyor.

IPS İletişim Vakfı / bianet olarak bu proje kapsamında Türkiye’de ulusal ve yerel basında üretilen nefret söylemi örneklerini tespit ederek bu haberleri analiz ettik. 15 Kasım 2023 - 1 Mart 2024 aralığındaki dört aylık dönemde 20 gazetenin ayın ilk haftası ve üçüncü haftasından ikişer nüshasını inceledik.

Araştırmayı Mersin Gazetesi (Mersin), Olay Gazetesi (Bursa), Günebakış (Trabzon), Yeni Asır (İzmir), Gazete Ekspres (Gaziantep, çevrimiçi) olmak üzere beş yerel gazete, Yeni Şafak, Sabah, Sözcü, Karar, Yeni Yaşam olmak üzere beş ulusal gazete haberleri üzerinden yaptık.

Gazete taramasında ulusal, etnik dini kimliklere, göçmen ve mültecilere, LGBTİ+’lara yönelik nefret söylemini tespit edebilmek adına anahtar kelimeler ^[1] belirledik. Anahtar kelime listesinde Türkiye’de en fazla hedef gösterilen kimlik isimlerine, bu kimlik isimleriyle ilişkilendirilen küfür ve hakaret ifadelerine de yer verdik.

Haberlerin analizine “Üretilen söylem bir kimliği doğrudan hedef alıyor mu?” sorusunu sorarak başladık. İncelediğimiz haberlerde belirli bir grubu, devleti hedef alan söylemleri nefret söyleminin tanımı ^[2] gereği, kimliğin tamamına yönelik olmadığı için bu raporun dışında tuttuk. Üretilen söylemlerin hedef alınan kimliğe yönelik saldırganlık taşıyıp taşımadığını, kimliğe yönelik var olan önyargıları tekrarlayıp tekrarlamadıklarını sorduk. Söylemi üreten kişilerin ifade özgürlüğü haklarını da koruyabilmek adına söylemin hedef alınan kimliğe yönelik etkilerini tespit etmeye çalıştık. Ayrımcı anlayışı besleyen, hedef alınan kimliğin temel insan haklarını ihlal ederek kimliğin toplumsal hayata katılımını engelleyebilecek söylemleri nefret söylemi ifadeleri olarak çalışmaya dahil ettik.

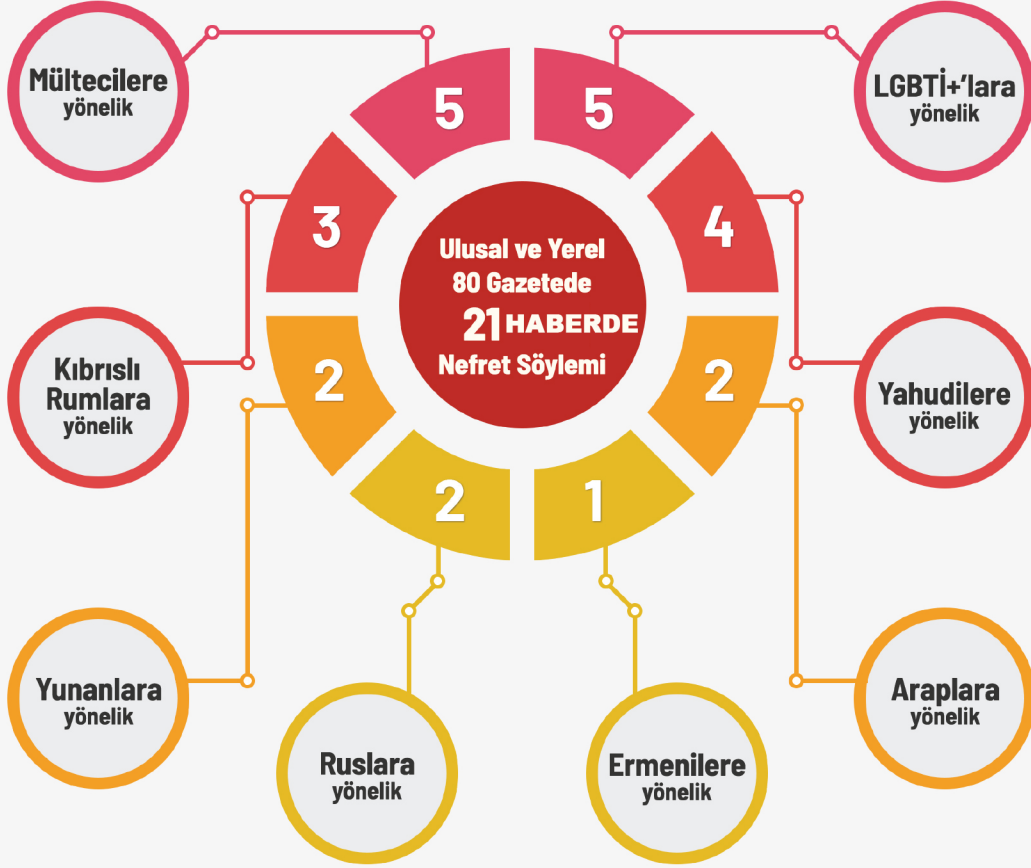

1] Seçilen anahtar kelimeler: “Afgan, Alevi, Arap, Ateist, Başörtüsü, Batılı, Çingene, Ermeni, Ezidi, Gayrimüslim, Gavur, Gericı, Göçmen, Haçlı, Hain, Hıristiyan, İslam, Kafir, Kürt, Kurtulma, Mülteci, Musevi, Müslüman, Pakistanlı, Rum, Roman, Soykırım, Suriyeli, Şii, Türk, Türk düşmanı, Yahudi, Yezid, Yobaz, Gay, Gey, Lezbiyen, Travesti, Transeksüel, Eşcinsel, LGBT, LGBTİ, LGBTİ+, Sapkın, Pedofili, Sapık, İbne, Kadın, kız, bayan, hanım, anne, büyükanne, taciz, tecavüz, darp, kadına şiddet, istismar, cinnet, kadın cinayeti, koca, karı.”

2] Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi’ne göre nefret söylemi, ırkçı nefreti, yabancı düşmanlığını, Yahudi düşmanlığını veya hoşgörüsüzlüğe dayalı diğer her türlü nefret biçimini yayan, kışkırtan, teşvik eden veya meşrulaştıran her türlü ifade biçimini kapsar.

NEFRET SÖYLEMİ

15 Kasım 2023 - 1 Mart 2024
tarihleri arasında

Anahtar kelimeleri içeren 66 haber araştırmamızın konusu oldu. 66 haberden 21'inin nefret söylemi ürettiği sonucuna vardık. İncelememize göre; bu 21 haberde LGBTİ+'lar ve mülteciler beşer, Yahudiler dört, Kıbrıslı Rumlar üç, Yunanlar, Araplar ve Ruslar iki, Ermeniler bir kez "nefret söylemi"nin öznesi durumunda. Bu çalışma kapsamında "nefret söylemi kullanımı" ile siyasi gündem arasındaki etkileşim dikkat çekiyor. Örneğin, İsrail-Hamas Savaşı bağlamında Yahudiler, 1974 Kıbrıs Harekatı yıldönümünde Kıbrıslı Rumlar ve Yunanlar "nefret söylemi öznesi" oluyor. Türkiye'nin gündeminde sıkça hedef gösterilen LGBTİ+'lar ve mülteciler ise birbirini tekrar eden anlatılar üzerinden hedef gösterildi.

Nefret söylemi tespit ettiğimiz haberlerin yarısı ulusal basında, diğer yarısı ise yerel basında yer alıyor. Ulusal ve yerel basını okuyuculara erişim ve ürettikleri söylemin etkisi açısından değerlendirdiğimizde yerel basında üretilen haberlerin okuyuculara doğrudan temas etme olanağı bulunurken, ulusal basında üretilen haberler daha geniş bir okuyucu kitlesine ulaşabiliyor.^[3] Buna göre yerel basın okuyucusuyla daha yakın ilişki kurduğu için ürettiği söylemin okuyuculardaki etkisi daha belirgin olabiliyor. Ulusal basın ise üretilen söylemleri çok daha fazla sayıda kişiye ulaştırdığı için nefret söyleminin etkisinin yaygınlaşmasında rol alıyor.

[3] Az, İ., Ensari, P., & Özkan, Ş., (2021). "Türkiye yazılı basınında nefret söylemi: On yılın verileri", ed. Altuğ Yılmaz, Medya ve Nefret Söylemi - II içinde (105). İstanbul: Hrant Dink Vakfı Yay.

Hedef Gruplara Göre Üretilen Nefret Söylemi Analizleri

Yahudilere yönelik nefret söylemi üretiminde; İsrail-Hamas Savaşı gündemi etkili olurken, söz konusu söylemlerin eksik ve/veya çarpıtılan tarihsel anlatılarla da desteklendiğini tespit ettik.

Konu edinilen eylemler bir grubun, devlet politikasının sorumluluğunda olsa da haberlerde üretilen söylemlerde Yahudi kimliğinin sorumlu olarak gösterildiğini gözlemledik.

YAZARLAR

Yahudi sorunu: Dünyayı cehenneme çeviren azman Yahudi Leviathan'ı durdurulmadan dünya gün yüzü göremeyecek!

Yusuf Kaplan
4/12/2023 Pazartesi

Eski Yazıları Hakkında

E-posta Twitter

Elif Subaşı ve 5 kişi beğendi

Yeni Şafak - Yusuf Kaplan - Yahudi sorunu: Dünyayı cehenneme çeviren azman Yahudi Levi... SOUND CLOUD

Gazze direnişi, Filistin'in aziz direnişi, İsraili haydutları da, Batılı kölelerini de çığına çevirdi. Özelde İsrail'in genelde küresel kapitalist sisteme çeki düzen veren Yahudi gücünün nasıl vahşi bir canavar olduğunu ispat etti.

Dahası Gazze'de yaşanan soykırım, naklen yayınla katledilen masum insanların kanı, Batı uygarlığının Yahudi gücüne nasıl boyun eğdiğini bütün dünyanın gözü önünde gözler önüne serdi.

DÜNYA, YAHUDİLERİN ESERİ VE YAHUDİLERİN ESİRİ

Şu cümleyi çok rahat kurabilecek durumdayız artık: Modern dünya Yahudilerin eseri, modern dünya Yahudilerin esiri.

Bütün Batı dünyasının demokrat (!) yönetimleri İsrail'in katliamlarına alkış tutuyor, halkları ise sokakları dolduruyor, yönetimlerini protesto ediyor!

Dünyayı aptallaştırıyorlar: Dünyanın Yahudiler tarafından aptallaştırıldığı her yerde görüldü bütün çıplaklığıyla. ABD Başkanı Biden, ciddi sağlık sorunları yaşamasına rağmen Gazze'deki katliamlar ürpertici bir şekilde sürerken adamlar Biden'i sürükleye sürükleye Tel Aviv'e getirdiler ve Netanyahu katilinin önünde diz çöktürdüler!

Koskoca Almanya, Yahudilerin kölesi gibi hareket ediyor!

Görüldüğü gibi, dünyanın katmerli bir Yahudi sorunu var.

Yahudilerin önce dünyanın ekonomisine hâkim olmaları, sonra da bu ekonomik gücü silaha dönüştürüp bir kaç küresel kartel elinde toplanan bu Yahudi gücüne bütün dünyayı boyun eğdirmeleri bunun bir göstergesi.

Bill Gates bunlardan biridir. Facebook'un sahibi Zuckerberg bunlardan biridir.

Hollywood'un, Silikon Vadisi'nin bütün diğer ağababaları Yahudidir ve Yahudi olmayanları köle gibi kullanırlar. Özellikle de Hindistan'ın zeki çocuklarını, (Yahudilerin teknolojik oyuncaklarını iyi oynatan ama zamanla kendileri oynayan, oynatılan kuklalara dönüşen yeteneklerini) tepe tepe kullanmaktan çekinmezler.

Yeni Şafak, 4 Aralık 2023

Köşe yazısında, İsrail-Hamas Savaşı gündemiyle dünyada İsrail'in ve Yahudilerin rolü ele alınıyor. Yazının başlığında Yahudi kimliği tüm dünya için "sorun" olarak işaret ediliyor. Yazının devamında da dünyadaki çeşitli sorunların sorumlusu olarak Yahudi kimliği gösteriliyor. Paylaşılan örneklerle farklı ülkelerin İsrail-Hamas Savaşı'na dair tutumlarının eleştirildiği anlaşılrsa da bu tutumların sorumlusunun da Yahudiler olduğu iddia ediliyor. Söz konusu ifadelerde abartma ve çarpıtmayla Yahudi kimliği hedef gösteriliyor. Yahudilerin "tehdit" oluşturduğu algısı tekrarlanıyor.

Köşe yazısında, Muhammed Peygamber'in dünya görüşüne dair çeşitli yorumlar paylaşılıyor. Bu yorumlarda, "Yahudilerin dahi" huzur içinde yaşayacağı bir dünya hayali olduğu iddia ediliyor. Söz konusu ifade kalıbında kimlik isminin kullanımı aşağılama anlamı taşıyor. Kimlik isminin bu şekilde ifade edilmesi "Yahudilerin bahsedilen bir dünya tahayyülünde yaşamaya değer görülmediği ancak izin verildiği" düşüncesine dayanıyor. Okuyucuya "Yahudi kimliğinin olumsuz nitelikler taşıdığı" fikri iletiliyor ve bu yolla nefret söylemi üretiliyor.

cek bir kulagi,
bir gözü

rin
bir
ergiledikleri
ktan
en az
asa maddi
rgiledikleri

bir
larını,
larını
eksiniz ve
a bir de
ni ellerinde
ak gücü
rlerine
da
İşte gördü
Dostluğun
gönlünde
kaynak
di

bu devrim yolu yıllar savaştığı bütün insanlarla günün sonunda "ashab" olmanın muhteşem örnekliğini gösteren Hz. Muhammed (S)'in dostluk siyasetini, sünnetini takip eden müminlerin yoludur.

Gazzeli Siyonist düşmanla savaşırken bile vizyonunda Yahudilerin dahi barış, huzur ve onur içinde yaşayacağı bir dünyanın hayali vardır. O yüzden savaşan Müslüman kazandığında hiç kimse kaybetmez, bütün insanlık kazanır. İnsanlığın ihtiyaç duyduğu şey bu dostluk siyasetidir ve bugünün dünyasında bu siyaseti üstlenebilecek başka hiç kimse yoktur.

Haberde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Ersin Tatar'ın arazi alımlarıyla ilgili yeni düzenlemeler yapıldığına dair açıklaması paylaşıyor. Tatar'ın Yahudilerin KKTC'de arazi ve ev satın alımlarını takip ettiği ve bu durumun güvenlik endişesi olarak yorumladığı alıntılanıyor. Söz konusu açıklamada Yahudilerin KKTC'deki varlığı ve mülk sahibi olmaları tehdit olarak yorumlanıyor ve Yahudilere yönelik düşmanlık algısı pekiştiriliyor. Bu açıklamaların haberde eleştirel bir yorum getirilmeden paylaşılmasıyla nefret söylemi yeniden üretiliyor.

KKTC Cumhurbaşkanı Tatar, arkadaşımız Mustafa Sait Özkan'ın da aralarında olduğu gazetecilere açıklamalar da bulundu.

KKTC'de yabancıya arazi satışına sınırlama

KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, yabancıların halihazırda 5 dönüm arazi alma hakkıyla ilgili yeni bir düzenleme yapılacağını söyledi. SABAH'ın gündeme getirdiği "KKTC'deki Siyonist İşgal" ile ilgili Tatar'dan önemli bir açıklama geldi. Küresel Gazeteciler Konseyi'nin, KKTC'nin 40'inci kuruluş yıldönümü kapsamında düzenlediği çalışmaya katılan Tatar, her ülkeden Yahudilerin KKTC'de geniş araziler ve dev bloklardan oluşan binlerce konut satın almasıyla ilgili haberleri yakından takip ettiğini dile getirdi. Tatar, "Bizler de endişe ediyoruz. En üst seviyede güvenlik bürokrasimizle toplantılar yaptık. Güvenlik kurumlarımıza talimat verdik. KKTC ekonomik yapısının devamı için inşaat sektörü önemli bir sektördür. Bunları

denetleyip en iyi şekilde halletmek lazım. Bizim bekamıza zarar verecek bir şey olursa buna karşılık atılacak adımlarımız vardır. Bazı tedbirler alınacak" dedi. Halihazırda KKTC mevzuatına göre, bir yabancı yerleşimcinin bir taşınmaz alma hakkı bulunuyor. Yabancı yerleşimcilerin, içerisinde ev olmayan arazi alımında ise 5 dönüm alma hakkına sahip. Konunun KKTC Meclisi'nde ele alınarak, 5 dönüm arazi satın alma hakkına sınırlama getirilmesi bekleniyor. Türkiye'nin Lefkoşa Büyükelçisi Metin Feyzioğlu da, "KKTC yetkili makamları ile Dışişleri Bakanımız Hakan Fidan işi ve işbirliği için dedir. Bu konuyu izliyoruz. Sorunun doğru teşhis edilmesi ve doğru tedbirlerle önüne geçilmesi gerekir" diye konuştu. **Mustafa Sait ÖZKAN/SABAH**

Sadece sayısı meçhul

▶ İsrail'in envanterindeki nükleer bomba sayısıyla ilgili de çeşitli rakamlar bulunuyor. 2008 yılında eski ABD Başkanı Jimmy Carter, İsrail'in 150'den fazla nükleer silaha sahip olduğunu söyledi. Colin Powell ise bu rakamı 200 olarak telaffuz etti. Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü (SIPRI), İsrail'in 80 adet nükleer savaş başlığına sahip olduğunu ileri sürüyor. "Nükleer Silahları Önleme Antlaşması" uzmanlarından Robert S. Norris ve Hans M. Kristensen tarafından ele geçirilen bir belge, İsrail'in 115 nükleer başlıklı silah üretebilecek malzemeye sahip olduğunu gösteriyor. Tam sayı bugüne kadar resmi olarak hiç açıklanmasa da İsrail'in 2023'e kadar nükleer savaş başlığı sayısını en az 300'e çıkartmış olduğu tahmin ediliyor.

KOCA KOCA ADAMLAR SAPKIN İNANISLARIYLA KATLIAM YAPIYOR

Bu sapkın inanış günümüzün bazı liderlerini farklı bir şekilde motive ediyor. ABD'nin Başkanı Biden, ortalama insan ömrünü tamamlamış. Her canlı gibi onun da ölüm vakti yaklaşıyor. Ancak, Biden ölmeden İsa Mesih gelirse, ölümü tatmadan direkt cennete gideceğine inanıyor!

Biden gibi ömrünün son deminde olanlar, İsrail'in zulmünün daha da artması için çaba sarf ediyor. Çünkü İsrail ne kadar çok çocuk-kadın öldürürse İsa Mesih'in gelmesinin o kadar erken olacağına inanıyorlar. İsa Mesih gelince Kudüs'te Cennetin Krallığı'nı kuracak ve bunlar ölmeden direkt cennete gidecekler. Ne yazık ki koca koca adamlar buna inanıyor ve bu sapkın anlayışa göre karar alıyor.

İsrail Başbakanı Netanyahu'nun "Kutsal kitabımız diyor ki Amalek'in sana yaptıklarını hatırlamalısın" ifadesi, karşı karşıya bulunduğumuz dinci Yahudi terörünün en açık itirafıdır. Netanyahu, Amalek benzetmesiyle şu talimatı veriyor askerlerine: "Şimdi git, Amaleklere saldır. Onlara ait her şeyi tümüyle yok et, hiçbir şeyi esirgeme. Kadın, erkek, çoluk çocuk, öküz, koyun, deve, eşek hepsini öldür."

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, "Ülkemiz topraklarını da içeren Vadedilmiş Topraklar hezeyanıyla nükleer silah kullanma tehditleriyle sabrımızı zorluyorlar" demişti. Erdoğan'ın bu uyarısı zamanlaması itibarıyla çok önemlidir. Zira terör devleti İsrail'in hedefi ne Gazze'dir ne de Filistin'dir. İsrail ve arkasındaki Batı'nın hedefi sapkın inançları nedeniyle Arz-ı Mev'ud'dur. Bunun için bütün Müslümanları ve kendileri gibi olmayan herkesi Amalek olarak görüyor ve yok etmek istiyorlar.

Yeni Şafak, 15 Kasım 2023

Köşe yazısında, İsrail devletinin politikaları ve ABD'nin tutumu dini inançlarla ilişkili olarak yorumlanıyor. İsrail Başbakanı Netanyahu'nun bir ifadesi yazıda alıntılanıyor ve söz konusu ifade "Yahudi terörüne" kanıt olarak sunuluyor.

İsrail'in devlet politikaları Yahudi kimliğine genelleniyor. Yahudi kimliği nefret söyleminin üretilmesinde sıkça kullanılan "terör" ifadesiyle ilişkilendiriliyor. Yahudilerin "tehdit" oluşturduğu algısı yineleniyor ve Yahudilere yönelik düşmanlık algısı körükleniyor.

Suriyelilere yönelik nefret söyleminin üretilmesinde; Suriyelilerin toplumdaki varlığının ekonomik krizin de etkisiyle "tehdit" olarak işaret edildiğini gözlemledik.

Bu haber içeriklerinde dezenformasyonun Suriyelilere yönelik nefret söylemi üretilmesinde önemli bir araç olarak kullanıldığını tespit ettik.

Ayakkabı Ve Terlik Sektörünün Sorunlarını TBMM'ye Taşdı

CHP Gaziantep Milletvekili Melih Meriç, ülke ekonomisine çok ciddi katkı sunan Gaziantep ayakkabı ve terlik üreticilerinin sorunlarına kayıtsız kalmadı.

Meriç sektörün sorunları ile ilgili Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır tarafından yanıtlanması istemiyle TBMM'ye soru önergesi verdi.

Gaziantep Ayakkabı Ve Terlik Sektörü Hem İstidama Hem De Ülke Ekonomisine Çok Ciddi Katkı Sunmaktadır Meriç, verdiği soru önergesinde sektörün önemi için şu ifadeleri kullandı: "Gaziantep ayakkabı ve terlik üreticileri sektörü Anadolu'nun en büyük üretim merkezlerinden biri olup, ayakkabı ve terlik ihracatının %24'ünü karşılamaktadır. Ayakkabı ve terlik atölyeleri, ayakkabı mağazaları ve yüzlerce yan sanayi işletmesi ile hem istidama hem de ülke ekonomisine çok ciddi katkı sunmaktadır."

Suriyelilerin İş Yeri Açmalarında Belirli Bir Standardın Olmaması Haksız Rekabete Yol Açıyor
CHP'li Meriç vermiş olduğu soru önergesinde, "Ekonomiye ve istidama çok önemli katkı sunan ayakkabı ve terlik sektörü, teşvikleri artırıcı düzenlemelerle daha fazla desteklenmek yerine uygulanan hatalı politikalar nedeniyle sorunlarla boğuşur hale gelmiştir. Sektörün yaşadığı en büyük sorunların başında Suriyelilerin

AYAKLARINI BAĞLAYARAK PARALARINI ÇALDILAR

■ Bursa'da yabancı uyruklu iki şahıs, daha önce keşif yaptıkları eve kurye gibi gelip, ev sahibinin el ve ayaklarını bağlayarak saatlerce rehin aldı. Yaklaşık 20 bin dolar ve 15 bin lirayı çalan şüpheliler polis ekiplerince kısa sürede yakalanırken, kurye gibi siteye girme anları ise saniye saniye kameralara yansdı.

Olay, merkez Osmangazi ilçesi Kiremitçi Mahallesi Tamer Sokak'ta meydana geldi. Edinilen bilgiye göre, yabancı uyruklu Saeed Sami Noori Saeed'in (60) evine daha önceden internet arızasını gidermek için gelen yabancı uyruklu 2 kişi, evde keşif yaptı. Aramı zanlılar, birkaç

Gazete Ekspres, 15 Kasım 2023

Haberde, CHP Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in TBMM'ye verdiği soru önergesi konu ediliyor. Soru önergesinde Gaziantep'te ayakkabı ve terlik sektöründe Suriyelilerin hakimiyet kurduğu ve haksız rekabet olduğu iddia ediliyor. Sektörün ekonomik kriz sebebiyle yaşadığı sorunlardan çok sektörde Suriyelilerin rolü vurgulanıyor. Söz konusu iddialarla Suriyelilere yönelik önyargılar pekiştiriliyor.

Olay, 1 Ocak 2024

Bursa'da yaşanan bir hırsızlık olayını konu edinen haberde şüpheli kişilerin yakalanmasına ilişkin detaylar aktarılıyor. Kişilerin "şüpheli" olduklarının belirtilmesine, olayın kişilerin kimliğiyle alakası olmamasına rağmen haberde "yabancı uyruklu" ifadesi tekrarlanarak kullanılıyor. Ayrıca, söz konusu kişilerin isimleri açık şekilde paylaşıyor. Haberin yazımında kullanılan bu yöntemlerle toplumda var olan yabancı karşıtlığı, mülteci ve göçmenlerin "tehdit" oluşturdukları algısı pekiştiriliyor.

Bursa'da bir erkeğin bir kadını öldürmesinin konu edildiği haberde, yargılanan kişinin adı açık şekilde yazılmazken Suriyeli olduğu bilgisi paylaşılıyor. Kişinin kimliğinin yargılandığı suçla bir ilişkisi olmamasına rağmen Suriyeli kimliğinin vurgulanması Suriyelilerin "tehdit" oluşturduğu algısını pekiştiriyor.

AN HU

İlerlerin öfkesi
esto edildi.

İldiği ilk gösteri-
etanyahu hapse
u hayatımızdan
ışyan gösterici-
çim" şeklinde
gösteride ise İb-

Boğmadım öptüm

□ Bursa'da, ilişki sırasında dini ni-
kahla birlikte ya-
şadığı 5 aylık ha-
mile N.M.T.'yi boğ-
arak öldürdüğü
iddiasıyla yargıla-
nan Suriyeli
Y.A.M.A., kadının
boğazındaki mor-
lukların nedenini
"Öptüğüm için ol-
muş olabilir" diye-
rek açıkladı. ▶ 3

Olay 10 TL

□ Maliyetlerdeki
yüksek artışlara

ANTİDE KULLANI

□ Kara para aklama v
rından tutuklanan.
Ruh ve Sinir Hastal
türüldü. 2019 yılın
san ilaç kullandığı
lat'ın, yapılan tetkil
den cezaevine götü

Bursa'ya bir de bu

Türkiye'nin ekonomi politikalarının eleştirildiği haberde, mülteci ve sığınmacılarla vatandaşlık statüsüne sahip kişiler hiyerarşik bir şekilde konumlandırılıyor. Mülteci ve sığınmacılar sosyal devlet politikalarından faydalanabilirken, vatandaşlık statüsüne sahip olanların faydalanmadığı iddia ediliyor. Mültecilerin sosyal devlet imkanlarından yararlandığı iddiası, limitsiz para ve yardım aldıkları iddiasıyla da pekiştiriliyor. Söz konusu iddianın yanlış ve eksik bilgiyle oluşturulması, hak temelli bakış açısının kurulmaması mültecilere yönelik önyargıları pekiştiriyor. Ayrıca, haberde kullanılan "kaçak" sıfatı da mülteci ve sığınmacıları hedef göstererek, hukuki statüleri dışında tanımlayarak "tehdit" oluşturdukları algısını pekiştiriyor.

ABD'nin sınırlarımızda el attığı ner yer, kalışımıza sorun olarak çıkıyor. Hem de büyük bir sorun olarak çıkıyor. ABD, Bizim de katkı ve desteğimizle, demokrasi getirme vaadiyle Irak'a el attı, burada oluşan boşluk yüzünden başımıza gelmedik iş kalmadı. Yine Bizim katkı ve desteğimizle (hatta teşviğimizle) Suriye'ye el attı, burada da başımıza gelmedik iş kalmadı. Öyle ki, Suriye meselesi yüzünden başımıza gelenler, pişmiş tavuğun başına bile gelmedi. Şu anda, çoğunluğu Ülkemizde olmak üzere, on milyona yakın Suriyeli'nin yükü omuzlarımızda. Dahası, güney sınırlarımız eskisinden daha çok tehdit altında. Çünkü ABD DEAŞ'la mücadele adı altında Bölgede uydu bir devlet kurma peşinde. Türkiye'nin radikal bir politika değişikliğine gidip, ABD'yi Bölgeden uzaklaştıracak ve hatta defedecek karar ve tedbirlere başvurması lazım. Bunun da yolu, iç sorunlarımızı çözmekten ve Suriye Devleti ile işbirliği yapıp, bu Ülke'nin toprak bütünlüğünü sağlamaktan geçer. Aksi halde, ileride daha büyük sorunlarla boğuşmak durumunda kalırız. Demokratik ve laik Cumhuriyetimizi hukuk ve adaletle taçlandırma ve sonsuza kadar yaşatma azim ve kararında olanlara selam olsun!

Mersin Gazetesi, 15 Ocak 2024

Köşe yazısında, Türkiye'nin ABD ile siyasi ilişkileri değerlendiriliyor. Tarihsel olarak yapılan değerlendirmede Suriye'den Türkiye'ye yaşanan göç de konu ediliyor. Türkiye'ye göç eden Suriyelilerin sayısı abartılarak, yanlış bilgi paylaşılıyor. Türkiye'deki Suriyeliler'in varlığı "yük" olarak isimlendiriliyor. Dezenformasyonla Suriyelilerin "tehdit" oluşturduğu algısı pekiştiriliyor.

LGBTİ+'lara yönelik nefret söyleminin üretilmesinde, Türkiye'de sıkça tekrar edilen LGBTİ+'ların varlığının "aile ve toplum için tehdit" oluşturduğu algısının yinelenildiğini gözlemledik.

"Ailesiz Toplum Normalleştiriliyor" başlıklı yazıda "Aşka Düşman" isimli dizi "aileye düşman" olarak nitelendiriliyor ve eleştiriliyor. Yazıda yer alan "LGBT'nin normalleştirilmesi" ifadesiyle heteronormativite dışında kalan cinsiyet kimlikleri ve cinsel yönelimler varoluşları sebebiyle hedef gösteriliyor. LGBTİ+'ların varlığı aile ve toplum için "tehdit" olarak işaret ediliyor.

Yeni Şafak, 4 Aralık 2023

büyük tepki çekerken, yapılan kara propaganda ile gençlerin evlilikten uzaklaştırılmaya çalışıldığı ve aile kurumunun dinamitlendiği de dikkatlerden kaçmadı. Ocak ayında TV8'de başlaması beklenen dizinin ilk yurt dışı satışı ise Gazze'de soykırım yapan, çocuk çocuk demeden vahşice katleden İsrail'in Achla TV kanalına yapıldı.

ERKEK DÜŞMANLIĞI ON PLANDA
Ağır cinsiyetçi söylemler içeren dizinin fragmanında, "Erkekler ya kemiklerinizi ya kalbinizi kırar", "Analar evlatlarına, erkekler de uçkuruna düşkündür", ifadeleriyle tam bir erkek düşmanlığı empoze edilirken, 'koca' vasfı da karalanıyor. Son yıllarda artan bu erkek nefreti bir yandan da LGBT'ye kapı aralıyor. Zira feministliğin son yıllarda LGBT'ye evrilmesi, feminist yürüyüşlerde LGBT içeriklerin artması hiç tesadüf değil.

Aşka Düşman dizisinin sadece fragmanı bile sosyal medya platformlarında eleştiri yağmuruna tutuldu. Cinsiyetçi söylemlerin kadınlar için olduğunda sorun, erkekler için

olduğunda neden sorun olmadığı, nefret suçu işlendiği, aile ve insanlık düşmanı olduğuna yönelik yorumlar yapıldı. Fragman üzerinden şikayet var'a da başlık açılıp, söz konusu fragmanın yayından kaldırılıp, dizi içeriğinin incelenmesi talep edildi.

SINIRLARI ZORLADIĞINIZIN FARKINDAYIZ
Dizinin yapımcısı Acun Medya Genel Koordinatörü ve Acun'un çocukluk arkadaşı Esat Yontunç. Ekim ayında Cannes'da, "Yeni dizimizi tanımaman ve Türkiye'de TV yapımcılığının sınırlarını zorlamanın heyecanını yaşıyoruz" ifadeleriyle dizinin tanıtımını yapan Yontunç, sınırları zorladığının farkında. Yönetmenliğini Mesude Eraslan'ın yaptığı dizinin senaristleri ise Eylem Canpolat ve Ozan Aksungur. Doğduğun Ev Kaderindir, Sefirin Kızı, Kavak Yelleri ve Tuzak gibi dizilerde imzası bulunan senarist Canpolat, erkeklerin aynı evde hem karısı hem sevgilisi ile birlikte yaşadığı senaryolar da kaleme aldı.

KÜLTÜR SANAT

AİLESİZ TOPLUM NORMALLEŞTİRİLİYOR

Aşka da aileye de düşman olan "Aşka Düşman" dizisi, toplumun temel taşlarını dinamitliyor. Üstelik bu gibi içerikler başka televizyon dizilerinde de var. Kıvanç Tatlıtuğ ve Serenay Sarıkaya'nın oynadığı ismi "Aile" olan dizide, "Aile bütün kötülüklerin iyi niyetle yapıldığı yerdir" ifadeleriyle, ailenin güvenilmez ve kötü bir yer olduğunun altı çizildi. Elbette diziler tek başına sorumlu tutulamaz. Ancak toplumu yönlendirme, manipüle etme, davranış aşılama konusundaki etkileri tartışılmaz. Bu tarz yapımlar, tıpkı LGBT'nin normalleştirilmesi gibi ailesiz bir topluma da normalleştirme hizmet ediyor.

"Uyuşturucu Belasından Şehirlerimizi, Nesillerimizi Koruyacağız"

Yeniden Refah Partisi Genel Başkanı Fatih Erbakan, "Uyuşturucuya müptela olanların terapi ve rehabilitasyonu için ayrıca projelerle uyuşturucu belasından şehirlerimizi, nesillerimizi koruyacağız. Dış güçlerin çok önemli bir projesi olan LGBT sapkınlığına, asrın belasına, bin sene İslam'a bayraktarlık yapmış bu milletin topraklarında asla ve asla geçit vermeyeceğiz. Belediyelerimizin salonları, sahneleri, binaları, kuruluşları, kurumları, billboardlarında propagandasının, etkinliklerinin yapılmasına asla müsaade etmeyeceğiz" dedi.

Kocaeli'ye gelen Yeniden Refah Partisi Genel Başkanı Fatih Erbakan, ilk önce İzmit Yürüyüş yolunda vatandaşlarla bir araya geldi. Ardından Erbakan, düzenlenen toplantıda Kocaeli belediye başkanlarını tanıttı. Toplantıda konuşan Erbakan, "6 ay içerisinde 100'den fazla toplantı, 265 binden fazla kişiyle buluştuk"

"Uyuşturucu Belasından Şehirlerimizi, Nesillerimizi Koruyacağız" başlıklı yazıda Yeniden Refah Partisi Genel Başkanı Fatih Erbakan'ın Kocaeli'deki konuşması konu ediliyor. Konuşmada ve yazıda "uyuşturucu ve LGBTİ+'lar" ilişkilendiriliyor. LGBTİ+'lar insandılaştırılarak, uyuşturucuyla aynı şekilde "tehdit" oluşturdukları iddiasıyla hedef gösteriliyorlar. LGBTİ+'ların varlığı "sapkınlık" olarak tanımlanıyor ve varlıklarına yönelik tehdit LGBTİ+ hak savunucusu derneklerin kapatılacağı tehdidiyle yineleniyor. Haberde ve açıklamada, Erbakan'ın açıklamaları tırnak işareti kullanılarak aktarılsa da haberde açıklamalara eleştirel bir bakışla yaklaşılmıyor ve LGBTİ+'lara yönelik nefret söylemi yeniden üretiliyor.

Gündemdeki sergileri aktaran haberde, İBB'nin Haziran ayında Eyüpsultan'daki Artistanbul Feshane'de açtığı "Ortadan Başlamak" sergisinin "LGBT ve satanizm içerikleriyle tepkilere neden olduğu" iddia ediliyor. Haberde, heteronormativite dışındaki kimlik isimlerinin kısaltması olumsuz şekilde kullanılıyor. LGBTİ+'ların varoluşuna yönelik önyargılar körükleniyor.

Yeni Şafak, 1 Ocak 2024

YILA BESMELE İLE BAŞLADIK

Dijital sanat her geçen gün hayatımıza biraz daha fazla girerken, yılın sergileri de bundan nasibini aldı. Dünyanın en önemli sanat müzelerinden New York Modern Sanat Müzesi (MoMA), Refik Anadol'un "Unsupervised-Machine Hallucinations" eserini kalıcı koleksiyonuna ekledi. Albayrak Holding gelenekselleşen hat eserleri sergilerine yenisini ekledi. 10. yıla özel "Besmele-i Şerif" temasıyla düzenlenen sergi Tophane-i Âmire Kültür ve Sanat Merkezi'nde açıldı. "Küçük Prens", "Steve McCury Fotoğraf Sergisi", "Galaksinin Fanları" ülkemize geldi. İBB'nin haziranda Eyüpsultan'daki Artistanbul Feshane'de açtığı "Ortadan Başlamak" sergisi, LGBT ve satanizm içerikleriyle tepkilere sebep oldu. Diğer tartışma ise İKSV'nin 18. İstanbul Bienal'i oldu. Bienalin küratörlüğünün, Defne Ayas yerine İngiltereli sanat tarihçisi Iwona Blazwick'e verilmesi, istifaları beraberinde getirdi.

Haberde, psikiyatrist-yazar Mustafa Merter'in "Hekaton'la Son Tango" isimli kitabı yazarın açıklamalarıyla birlikte konu ediliyor. Yazar, heteronormativite dışındaki cinsiyet kimlikleri ve cinsel yönelimleri insanlık için "tehdit" olarak yorumluyor. Yazarın bu yorumu tırnak işareti kullanılmadan haber başlığına taşınıyor. Haber metninde LGBTİ+'ları hedef gösteren ifadelerin eleştirel bir yorum getirilmeden aktarılmasıyla LGBTİ+'lara yönelik nefret söylemi yeniden üretiliyor.

Haber, bir uzmanın TikTok platformunun çocuklar ve gençlerin hayatındaki rolüne dair görüşlerini konu ediniyor. Platformda popüler olmak için cinsiyet kimliği rollerinin kullanıldığına dikkat çekilirken, toplumsal cinsiyet rollerine uygun olmadığı iddia edilen pratiklerin görünür olması "aşırılık" olarak yorumlanıyor. Söz konusu pratiklerle görünür olan çocuk ve gençlerin istismara maruz kalabileceği iddia ediliyor. Heteronormativite dışındaki cinsiyet kimlikleri ve cinsel yönelimlerin görünürlüğü tehdit olarak işaret ediliyor.

Para kazanma imkanı sunan TikTok'un çocukları 'aşırılığa' yönelttiği uyarısında bulunan Doç. Dr. Sait Yıldırım, "Aşırılıkların yaygınlaşması, çocuklar için tehlikeli. Gelecekte bu çocuklar, ihmal ve istismara maruz kalabilir" dedi.

İçerikleri nedeniyle tartışmalara neden olan sosyal medya uygulaması TikTok'taki para kazanma imkanının insanları aşırılığa yönelttiğini söyleyen İğdir Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü öğretim üyesi, aile danışmanı Doç. Dr. Sait Yıldırım, "Bu mecralarda popüler olan bireylere bakıldığında erkekler, şiddet veya saldırganlık göstererek, güç gösterisi yaparak veya sahip olduğu mallarını kullanarak var olurken, kadınlar ise beden ve cinsel kimliğini kullanarak popüler oluyor" dedi. Yıldırım, uygulamada sergilenen cinsiyet rollerine de değinerek, şu tespitlerini paylaştı: "Erkek çocuk makyaj yapıp, tırnaklarını uzatıp, yetişkin erkekler ile canlı yayın yaparak para kazanıyor. Çünkü kendi halinde olsa para kazanamaz, kimse de onu tanımaz. Çocuklar, farkında olmadan cinsel bir kimlik inşa ediyor. 15-24 arasındaki çocuk ve gençler, kadın gibi giyinerek, ciddi anlamda değişim ve dönüşümle, popüler olma çabası ile karşımıza çıkıyor. Aşırılıkların yaygınlaşması, çocuklar için de tehlike oluşturuyor. En tehlikeli boyutu, çocukların ileride başlarına gelebilecek sıkıntılar. Gelecekte bu çocuklar, ihmal ve istismara maruz kalabilir."

TIKTOK SINAVINI KAYBETTİK: TikTok uygulamasının artık ciddi bir toplumsal sorun haline geldiğini anlatan Doç. Dr. Yıldırım, "Engellemek çare olmayacaktır. Çocuklarımızın derslerdeki başarısını, imajını, mesleğini, gösteriş oluşturacak her şeyini, sosyal gelişiminden, ahlaki değerlerinden, inşaanından, ayırarak, sadece para kazanma imkanı sunan TikTok'ta kullanarak, gelecekte onları istismara maruz kalabilir."

Kıbrıslı Rumlara yönelik nefret söyleminin üretilmesinde; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Bağımsızlık Günü gündemiyle, geçmişte yaşanan olayların sorumluluğunun Rum kimliğine yüklendiğini, Rum kimliğinin şiddetle ilişkilendirildiğini gözlemledik.

KKTC'nin Bağımsızlığının 40'inci Yılı Kutlandı

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin (KKTC) Bağımsızlık Günü Ankara'da kutlandı.

KKTC'nin 1983'te bağımsızlığını ilan ettiği gün olan ve her yıl 'KKTC Cumhuriyet Bayramı' olarak kutlanan 15 Kasım için, Ankara'da bir otelde düzenlenen törene Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler'in yanı sıra Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Ankara Valisi Vasip Şahin, Savunma Sanayii Başkanlığına Haluk Görgün, Büyük Birlik Partisi Mustafa Destici, KKTC Ankara Büyükelçi İsmet Korukoğlu, eşi Suna Korukoğlu, diplomatik misyon şefleri ve davetliler katıldı. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı ile başlayan programda, Hacettepe Üniversitesi Halk Dansları ekibinin Kıbrıs-Türk halk dansları gösterisiyle devam etti. Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler yaptığı konuşmada, "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 40'inci yıl dönümünün haklı gurur ve mutluluğunu yaşadığımız bu özel ve anlamlı günde. sizlerle bir arada bulunmaktan büyük bir

Kıbrıs Harekatı'nın 49. yıldönümünü konu edinen haberde, harekate katılan bazı kişilerle yapılan görüşmelerden bölümler aktarılıyor. Harekatın düzenlenme nedeni açıklanırken Kıbrıs'ta yaşananların sorumlusu olarak devlet politikaları değil Rum kimliği işaret ediliyor. Rum kimliği "zulüm" ile ilişkilendiriliyor ve Kıbrıslı Rumlara yönelik tarihsel anlatılarla inşa edilen düşmanlık algısı yineleniyor.

Mersin Gazetesi, 15 Ocak 2024

Gazete Ekspres, 15 Kasım 2023

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Bağımsızlık Günü sebebiyle düzenlenen törende Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler'in yaptığı konuşma başlıkları haberde aktarılıyor. Güler, açıklamasında Kıbrıs Sorunu'nu Rum kimliğini hedef göstererek açıklıyor. Yaşanan olayların sorumluluğu Rum kimliğine yükleniyor. Rum kimliği "gasp ve sindirme" gibi eylemlerle anılarak suçla ilişkilendiriliyor. Söz konusu söylemlerin eleştirel bir bakış getirilmeden aktarılmasıyla haberde Kıbrıslı Rumlara yönelik nefret söylemi yeniden üretiliyor.

Kıbrıs'ta Türklerin uğradığı baskı ve zulmü ortadan kaldırmak için başlatılan Kıbrıs Barış Harekatı'nın üzerinden 49 yıl geçti. 72 yaşındaki Kıbrıs Gazisi Mümin Olca, 1974 yılında yaşanan anıların sebebiyle henüz 13 yaşındayken Kıbrıs'a askere gitme hayali kurduğunu ve bunun gerçekleştiğini söyleyen Olca, "49 yıl önce Kıbrıs'a can borcu bıraktım. Radyolarda 'Ayşe tatile çıktı' diye anonslar yapılıp sokaklarda kutlamalar yapılıyordu" dedi.

Kıbrıs'ta Türklerin uğradığı baskı ve zulmü ortadan kaldırmak amacıyla Türk Silahlı Kuvvetleri'nce gerçekleştirilen Kıbrıs Barış Harekatı'nın üzerinden 49 yıl geçti. 20 Temmuz 1974'te Kıbrıs Barış Harekatı'na katılan 72 yaşındaki Kıbrıs Gazisi Mümin Olca, geçmiş günleri yad ediyor. 3 ay önce eşini kaybeden Olca, 2 oğlu ve 3 torunu var. Tek başına yaşayan Olca, 1974'te Kıbrıs Barış Harekatı hatıralarını anlattı. 1964 yılında Rumların Kıbrıs'ta yaşattığı zulümden etkilenen ve henüz 13 yaşındayken Kıbrıs'a askere gitme hayali kuran Olca'nın 1974 yılında 20 yaşındayken Kıbrıs Barış Harekatı'na katılma şansı yakaladı. Kıbrıs Barış Harekatı'nın ikinci safhası 14 Ağustos 1974'te "Ayşe tatile çıksın" parolasıyla başladı. Olca, bu parolayı duyduğunda duyulandığını söyledi.

Hayat hikayesini anlatan Kıbrıs Gazisi Mümin Olca, "31 yaşlarında evlendim. 47 yıllık evliydim ama 3 ay önce eşimi kaybettim. Kıbrıs Harekatına 1974 yılında 14. piyade alayında Maraş birliğinden katıldım. Harekata

katıldığı Hareka tamaml Hazırlı çıktı' d yapılyc Harekat yüz de

TO

Mersin ilçe ge Ekiple işyerle yaptı. kontrol Torosl değil, yapma Tüm h sağlığı kazanc devam sıklaşt tutan e ederiz. ifadele

Girne Amerikan Üniversitesi Mersin Temsilciliği ve Kıbrıs İlim Üniversitesi Türkiye Temsilciliği, Atatürk Anıtı'na çelenklerini sunacaklar.

Akdeniz Bölge ve Garnizon Komutanlığı'na bağlı bando takımının da hazır bulunacağı törende, öğrenciler tarafından şiirler okunacak ve günün anlam ve önemini belirten konuşmanın ardından tören son bulacak. Çelenk Sunma Töreni'nin ardından KKTC Mersin Başkonsolosu Zalihe Mendeli, 11.30 - 12.30 saatleri arasında, Başkonsolosluk makamında tebrikleri kabul edecek.

“Üzerimize düşeni her daim yerine getirdik”

KKTC Mersin Başkonsolosu Zalihe Mendeli 15 Kasım Cumhuriyet Bayramı dolayısıyla açıklamalarda bulundu. Mendeli, “Mersin ve Çukurova Bölgesi'nde yaşayan Değerli Vatandaşlarım, Sevgili Kardeşlerim, Özgürlüğümüzün, bağımsızlığımızın ve egemenlik mücadelemizin Cumhuriyet ile taçlandığı, canımız ve kanımız pahasına kurduğumuz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 40'ıncı yılını kutlamanın haklı gururu ve mutluluğu içerisindeyiz. Kurucu Cumhurbaşkanımız Merhum Rauf Raif Denktaş, bundan tam 40 yıl önce, 15 Kasım 1983'te, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bağımsız bir devlet olarak kurulduğunu dünya ve tarih önünde ilan ederek ada üzerindeki vazgeçilmez haklarımızı teminat altına almıştır. Rum-Yunan ikilisinin yıllardır Kıbrıs Türk halkına uyguladığı insanlık dışı ambargolara ve baskılara rağmen, halkımız, bugün çoğulcu demokrasisi, hukukun üstünlüğü ve sosyal adalet ilkelerine bağlı kalarak bölgede, önemli barış, istikrar ve demokrasi merkezi olduğunu kanıtlamıştır. Bizler, Anavatanımızla birlikte, adil ve kalıcı bir

“Halkımız Anavatanımızın etkin garantisinden vazgeçemeyeceğini tüm dünyaya kanıtlamıştır”

1960 yılında kurulan “Kıbrıs Cumhuriyeti'nden”, Rumlar tarafından, silah zoruyla dışlandıkları, 1963 Kanlı Noel saldırılarından 1983 yılına uzanan yolda, Anavatanla birlikte çetin mücadeleler verildiğini, çok ağır bedeller ödendiğini hatırlatan Mendeli, “Bu mücadeleler neticesinde, 1964 yılında Kıbrıs Türk Genel Komitesi'nin kuruluşu ile devlet olma yolunda atılan ilk adımı, Geçici Kıbrıs Türk Yönetimi ile sürdüren Kıbrıs Türk Halkı, Kıbrıs'a barışı getiren 20 Temmuz Mutlu Barış Harekâtı sonrası ise Otonom Kıbrıs Türk Yönetimi ve ardından da Kıbrıs Türk Federe Devleti'ni kurmuştur. Devlet olma yolunda her zaman büyük bir inanç ve kararlılıkla yürüyen Halkımız, nihayetinde, 15 Kasım 1983'te, özgür iradesi ve istenciyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni kurmuştur. Kıbrıs Türk Halkı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ilanı ile azınlık olarak yaşamayı kabul etmeyeceğini, kendi yönetiminden, egemen eşitliğinden, Anavatanımız Türkiye Cumhuriyeti'nin etkin ve fiili garantisinden vazgeçemeyeceğini tüm dünyaya kanıtlamıştır. Uluslararası camianın, Rum yönetiminin uzlaşmaz ve sürekli zamana oynama siyasetine prim tanınması, Kıbrıs Türk Halkı'na yapılan büyük bir haksızlıktır. Beklentimiz, Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın 77. ve 78. BM Genel Kurullarında vurguladığı gibi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bir an önce tanınması ve Kıbrıs Türk Halkı üzerindeki haksız izolasyonların kaldırılması yönünde somut adımlar atmasıdır.

Kıbrıs sorununa çözüm bulabilmek için 55 yıldır devam eden müzakere süreçleri, 2017'de, Crans Montana'da, Rumların masayı devirmesiyle son bulmuştur.” şeklinde

Mersin Gazetesi, 15 Kasım 2023

Haberde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başkonsolosu Zalihe Mendeli'nin 15 Kasım Cumhuriyet Bayramı dolayısıyla yaptığı konuşma konu ediliyor. Konuşmada, Kıbrıs'ta yaşanan olayların sorumluluğu Rum ve Yunan kimliklerine yükleniyor. Rum ve Yunan kimlikleri “baskı ve şiddet” ile ilişkilendirilerek hedef gösteriliyor.

Bu ifadelerin haberde tırnak işareti kullanılmadan, eleştirel bir yorum getirilmeden paylaşılmasıyla nefret söylemi yeniden üretiliyor.

Ruslara yönelik nefret söylemi tespit ettiğimiz örneklerden birinde; bir grubun eylemlerinin sorumluluğunun kimliğe yüklendiğini, kimliğin suçla ilişkilendirildiğini gözlemledik.

birakmış insanlarımızdan bir kısmı hala aramızda yaşıyorlar.
Son yüzyılda dünya bir Balkan, iki dünya savaşı yaşadı.
İlk dünya savaşında 10 milyon insan can verdi.
Kaybolanların sayısı 15 milyon...
Her üç savaş da ya topraklarımız üzerinde veya çevremizde yapıldı.
Bugünkü nesiller, o günleri yaşamış insanların hatıralarını dinleyerek büyüdüler.
Haçlının, Rus'un, Yunan'ın günah izleri; Taşımızdan-toprağımızdan henüz silinmedi.
Hal böyleyken; Acaba bu acı günlerden alınacak ibret dersi son yıllarda nasıl unutuldu?
İstiklal için savaş vermiş, savaş kazanmış bir milletin çocukları devletine nasıl başkaldırıyor?..
Karakollara, okullara, devlet kuruluşlarına nasıl baskın düzenleyebiliyor?
Polisi, jandarmayı nasıl arkadan vurabiliyorlar?
Masum çocuklar, hamile kadınlar nasıl kurşuna diziliyor?
Henüz uzak olmayan bir tarihte düşman çizmesi altından kurtarılan vatanda insanlarımız nasıl birbirine düşürüldü?
Millet olarak toparlanmaya, asgari müşterekte birleşmeye, birlik ve beraberlik içinde yaşamaya muhtacız.
Doğu-batı, kuzey-güney, yaşlı-genç, okuyan-okumayan, işçi-patron, amir-memur, asker-sivil demeden toplu bir bütünleşme, birlik-beraberlik hamlesi başlatmalıyız.
Ülkemiz ekonomik eğitim seferberliği paketleri yanında birlik-beraberlik paketine de muhtaçtır.

Mersin Gazetesi, 15 Ocak 2024

Köşe yazısında yer alan "Haçlının, Rus'un, Yunan'ın günah izleri" ifadesiyle tarihsel anlatılara referans verilirken, yaşanan savaşlardaki eylemlerin sorumluluğu kimliklere yükleniyor. Suçla ilişkilendirilen kimliklere yönelik düşmanlık algısı pekiştiriliyor.

Trabzon işgalden kurtuldu göçten kurtulamadı

İYİ Parti Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın, kentin ilçelerdeki sorunları gündeme getirerek haykırdı

İYİ Parti Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın, Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun 106. yıldönümü nedeniyle TBMM'de Trabzon'un düşman işgalinden kurtulduğunu ancak göç vermekten kurtulamadığını kaydetti. Şalpazarı, Vakfıkebir, Beşikdüzü gibi birçok ilçenin sorunlarını dile getiren Aydın, "Trabzon 1918'de düşman işgalinden kurtuldu fakat göç veren bir şehir olmaktan kurtulamadı." dedi.

bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Birçok medeniyetin sahip olmak istediği Trabzon, 24 Şubat 2018 tarihinde düşman işgalinden kurtulmuştur. Geçmişte Rum çetelerinin yaptığı zulümleri ve Rusların uyguladığı baskıları dizginleyen aziz kahramanlarımızı rahmetle ve minnetle anıyorum.

Haber İYİ Parti Trabzon Milletvekili'nin İstiklal Savaşı'nın Trabzon'da sona ermesinin 106. yıldönümü sebebiyle TBMM'de yaptığı konuşmanın başlıklarını aktarıyor. Konuşmada tarihi anlatılar kullanılırken bir grubun eylemlerinin sorumluluğu Rus kimliğine yükleniyor ve Ruslar şiddetle ilişkilendiriliyor. Haber metninde bu ifadenin aynı şekilde paylaşılmasıyla nefret söylemi yeniden üretiliyor.

Günebakış, 1 Mart 2024

Araplara yönelik nefret söylemi tespit ettiğimiz bir örnekte; bir grubun eylemlerinin kimliğe genellendiğini gözlemledik.

SUUDİ Arabistan'da yaşanan Süper Kupa rezale-tinde çok daha büyük bir krizin son anda önlendiği ortaya çıktı. Fenerbahçe Başkanı Ali Koç'un 'Yurtta sulh cihanda sulh' pankartına yerel otorite tarafından izin verilmediğini açıklamasının ardından

su yüzüne çıkan kriz, Suudi yetkililerin küstahlığa varan tavırlarıyla bambaşka bir boyuta ulaştı. Araplar, Fenerbahçe soyunma odasına paldır küldür daldı sarı-lacivertlilerin pankartına el koydu. Ardından Galatasaray soyunma odasına girmek istendi.

'GİREMEZSİNİZ' DENDİ AMA...

TFF çalışanları ve Galatasaraylı yetkililer "Olmaz öyle şey, giremezsiniz" dediler. Ardından diploması başladı. Bir Suudi yetkili, "Kraliyet adına konuşuyorum" diyerek, "Ya Galatasaray pankartı getirir, ya bizz zorla girer alınız" deyince

olay arşa çıktı. Sarı-kırmızılılar olası bir rezilliğin önlenmesi amacıyla pankartı teslim etti. TFF'nin deneyimli bir personeli, yaşanacak krizi görüp takım otellerine haber yolladı: "Sakın takımları göndermeyin. Araplar kavga çıkarma peşinde..."

T ALANI'NA ASKER YIĞDILAR

KRALİYET adına konuşan şahıs, Arap askerlerini 'T Alanı' (Statlarda, özel izinle girilen, takımların ve hakemlerin soyunma odalarının bulunduğu alan) bölgesine dizdi. "Takımlar gelince üst araması yapacağız. Atatürk ve 100. yıl logosu görürsek sahaya çıkamazlar" emrini verdi. Yani futbolcular dahil herkes aranacaktı. Böyle bir

durumda futbolcular, takım özel güvenlikleri ve TFF çalışanları ile Arap güvenlik güçleri arasında arbede çıkması kaçınılmazdı. Takımlara "Gelmeyin" mesajı işte skandalın uluslararası krize dönüşmesini böyle engelledi. Aynı dakikalarda Galatasaray ve Fenerbahçe "Atatürk yoksa biz de yokuz" diyerek mesajı devirdi, oyunu bozdu.

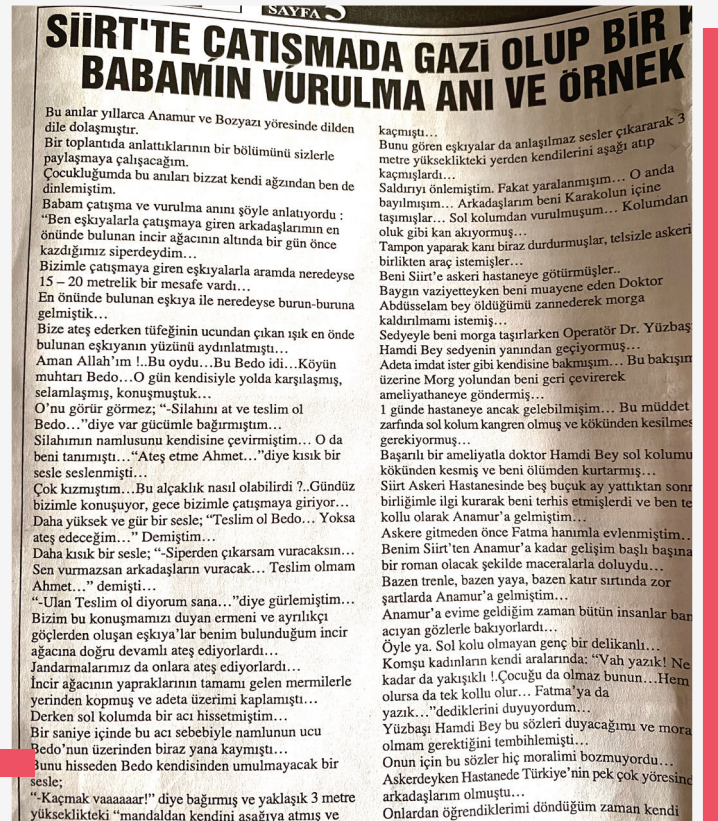
Sözcü, 1 Ocak 2024

Haber, Suudi Arabistan'da oynanan Süper Kupa sürecinde yaşanan olayları konu ediniyor. Haberde, Fenerbahçe'ye ait soyunma odasına giren bir grubun futbolcuların pankartlarını aldığı iddiası paylaşılıyor. Bir grubun eylemi Arap kimliğine genelleniyor. Haberin devamında yer alan "Araplar kavga çıkarma peşinde" ifadesiyle Arap kimliği "tehdit" olarak işaret ediliyor. Suçla ilişkilendirilen Araplara yönelik önyargılar körükleniyor.

Ermenilere yönelik nefret söylemi tespit ettiğimiz bir örnekte; tarihsel anlatıların nefret söyleminin üretilmesinde kullanıldığını gözlemledik.

Köşe yazısında, yazarın çocukluğunda dinlediği hikayeler konu ediliyor. Anlatıda, bir grubun eylemleri Ermeni kimliğine genelleniyor ve Ermeniler "zulüm" ile ilişkilendiriliyor. Tarihsel olaylarla ilişkili nefret söyleminin hedefi olan Ermenilere yönelik düşmanlık algısı körükleniyor.

Mersin, 1 Mart 2024

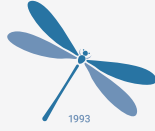

Analiz edilen haberlerde, nefret söyleminin üretiminde çoğunlukla aynı yöntemlerin kullanıldığını gözlemledik. Bu örneklerde benzer yöntemler görmemiz, editoryal tercihlerin çoğunlukla belirleyici olmasından kaynaklanıyor. Özellikle tarihsel anlatıları konu edinen haberlerde yaşanan olayların taraflarının net bir şekilde belirtilmemesi, bir grubun eylemlerinin kimliğe genellenmesi sıkça nefret söyleminin hedefi haline getirilen kimliklere yönelik önyargıları pekiştiriyor. Çeşitli olayların, eylemlerin kişilerin kimlikleriyle ilişkisi olmamasına rağmen kimliğin suçla ilişkilendirilmesi, olumsuz sıfatların kullanılmasıyla kimliklerin “tehdit” olarak işaret edilmesi toplumdaki kutuplaşmayı körüklüyor. Bu gibi yöntemlerle nefret söyleminin üretilmesinden kaçınmak için olayların sorumlularını doğrudan işaret etmenin, bir olayı ya da eylemi kimliğe genellemekten kaçınmanın önemli olduğu ortaya çıkıyor. Kişilerin kimliğinin yaşanan olaylarla bağlantısının olmadığını vurgulamak gerekiyor.

Haberlere konu edilen açıklamalarda ve anlatılarda yer alan nefret söylemi içeriklerinin, haber metinlerinde de doğrudan aktarılması üretilen söylemlerin yaygınlaşmasına neden oluyor. Haberlerde nefret söylemi içeriklerini yeniden üretmemek için aktarılan ifadeleri eleştirel bir şekilde değerlendirmek gerekiyor, “bir kimliği hedef gösteriyor mu?” sorusunu sorarak değerlendirme yapmak gerekiyor. Kimliği hedef göstermekten kaçınmak için; kullanılan olumsuz sıfatların, yanlış bilgilerin doğrudan aktarılmasından kaçınmak, kullanılan bilgileri teyit ederek paylaşmak önem kazanıyor. Basın bu yöntemleri izleyerek aktarılan ifadeleri desteklemediğini belirtebilir, nefret söyleminin yeniden üretilmesini önleyebilir.

Söz konusu yöntemlerle kimlikleri hedef göstermekten kaçınmak ve kapsayıcı bir dil inşa etmek için haber dilini oluştururken yapılan seçimler belirleyici oluyor. Bu çalışmada tespit ettiğimiz örnek ve yöntemlerle alandaki diğer örneklerde olduğu gibi medyanın ayrımcı dilin yaygınlaşmasında oynadığı rolün altını çiziyoruz. Medyada kullanılan dilin toplumsal yaşamdan bağımsız olmadığını, medyadaki ayrımcı dilin toplumdaki kutuplaşmayı daha da artırdığını ve tam da bu nedenle büyük bir sorumluluk taşıdığını yineliyoruz. Bu çalışmanın ayrımcı söylemin üretiminde medyanın rolüne dair farkındalık yaratmasını, hak temelli haber dilinin yaygınlaşmasına katkı sunmasını umuyoruz.

IPS İLETİŞİM VAKFI

bianet
BAĞIMSIZ İLETİŞİM AĞI

